

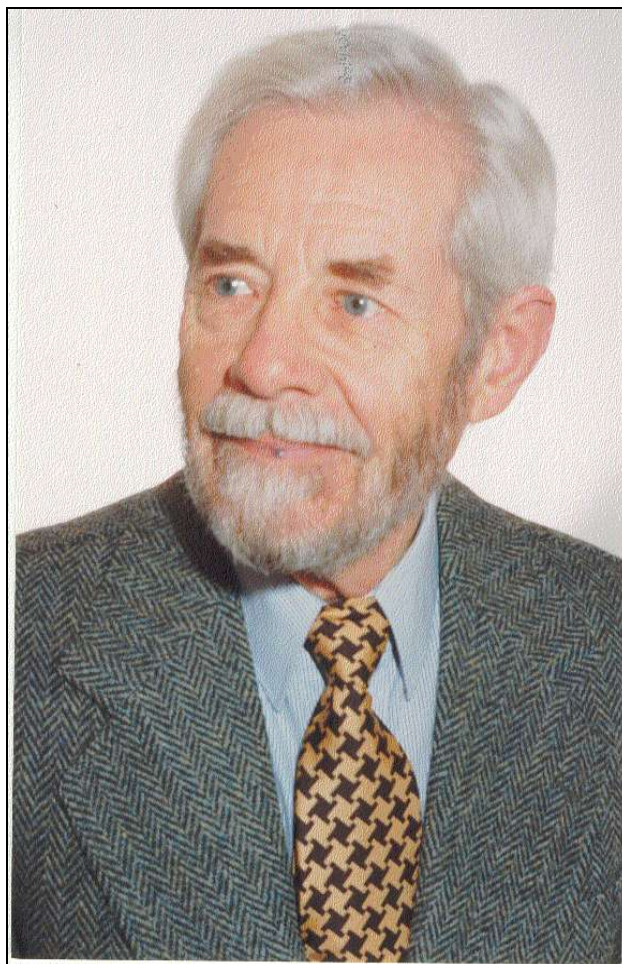
Eötvös József Főiskola
Pedagógiai Fakultás

Egy kiemelkedő egyéniség élettörténete szülőfalumból

Esszé

Bácsbokod, 2002. április 15.

Készítette: Kovács László

„Akinek a művészet az élete, annak az élet művészet.”

(Johann Sebastian Bach)

I. Bevezetés

Esszém címe: Egy kiemelkedő egyéniség élettörténete szülőfalumból.

Hogy miért választottam ezt a témát?

1999-ben történt, hogy szülőfalumban, Bácsbokodon díszpolgárt avattunk.

- Díszpolgára lesz a falunak, de ki ő? - kérdeztem az emberektől.
- Meizl Ferencnek hívják és muzsikus. - felelték.

Azonnal mentem a könyvtárba és lázasan keresgetni kezdtem. Először a *Ki kicsoda a magyar zeneéletben?* című könyvet nyitottam ki.

Odalapoztam az M betűhöz és megtaláltam.

Ez állt benne: „**MEIZL FERENC** klarinétművész. **SZ:** Bácsbokod, 1924. február 11. **T:** 1946-49. Liszt F. Z. F., Budapest – klarinét – Váczi Károly. **Mh:** 1947-49. Budapesti MÁV Szimfonikusok (zenekari tag); 1949- Áll. Operaház (szólóklarinétes); 1955-67 Bartók Béla zsz., Budapest (klarinéttanár); 1967 – Liszt F. Z. F. ZTI, Budapesti Tagozat (klarinéttanár). – 1954 – a Budapesti Fúvósötös tagja. **M:** Három bagatell klarinétra, hangszeres módszertan, Fúvósötös feldolgozások. **V:** A, B, Cs, DDR, F, I, J, NL, R, SU. **H:** Két szóló, számos kamarazene lemez. **K:** VIT-díj, Bukarest (1951), az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1970), Liszt-díj (I. fokozat 1975), KISZ-díj a Fúvósötös tagjaként (1977), *Érdemes művész* (1978).” (*Ki kicsoda a magyar zeneéletben?*, 1979)

Hihetetlen. Egy ilyen híres ember, és itt született Bácsbokodon. Nem ismertem, és ezért egy kicsit szégyelltem is magamat.

Eldöntöttem, hogy többet megtudok róla.

Emellett én is hobbiszinten muzsikálok, így tudom azt, hogy mekkora kitartás és munka kell a zenetanuláshoz.

Azt hiszem, ez a kettő, a kicsi szégyenérzet és a nagy tisztelet vezetett e téma választásához.

Meizl Ferenc élete

1. Ifjúkor

Meizl Ferenc 1924. február 11-én született Bácsbokodon. Édesanyja Berger Valéria, édesapja Meizl János.

Gyermekkorában a Berger dinasztia tagjaként döntő hatással volt rá a családi fészek zenei légköre. Nagyapja Berger Ádám és az általa alapított családi zenekar gyakran próbált náluk.

A fiatal Ferenc áhítattal hallgatta ezeket a próbákat. Egyéb zenehallgatásra rendelkezésére állt egy zenegép, amit ma Wurlitzer-nek neveznek. Ez egy 2-3 szekrény nagyságú monstrum volt, amely tartalmazott egy zongora klaviatúrát, egy xilofont és sokféle ütőhangszert. Ezt gyakran hozta működésbe egy nagy kerék forgatásával, mivel abban az időben (20-as évek vége) még nem volt villany a faluban. Ez a hangszer játszotta neki a Carmen-nyitányt és hasonló műveket. Volt a családnak egy kristálydetektoros fülhallgatós rádiója is. Ezen keresztül is sok zenét megismert.

Öt éves korában kezdett zongorázni, majd a vonós és később a fúvós hangszerekkel ismerkedett meg. Utolsó hangszerként kapta kezébe a klarinétot és így a klarinétozás lett "élete nagy hobbija".

1927-ben elveszítette édesanyját, aki abortusz következtében halt meg, majd 1928-ban nagyapja, Berger Ádám is elhunyt.

A családi tragédiák azonban nem értek véget. Alig öt éves, amikor édesapja máig sem tisztázott körülmények között életét vesztette.

Mindkét szülőről egy-egy emlékkép maradt meg benne. Édesanyjáról az, ahogy a betegágyán fekszik, édesapjáról pedig az, hogy mindig őt ültette a bakra fűrészeléskor.

Az árván maradt fiút Berger István (apai nagybácsi) veszi magához azzal a céllal, hogy zenészt farag belőle.

Amikor édesanyja még élt, elvitte Ferencet ehhez a nagybácsihoz, ahol a fiú tisztán énekelt egy akkori slágert. Berger István akkor döntött úgy, hogy a fiúból zenészt nevel.

Életének ez a szakasza szinte aranyfedezetként ajándékozta meg a pályára való felkészítés vonatkozásában.

10 éves korában azonban egy családi konfliktus következtében elkerült Berger Istvántól és egy másik rokonához költözött.

Viszont a Berger zenekarba onnan is visszajár, ahol több hangszeren kezd el tanulni, sőt még komponál is különböző darabokat.

Ezeknek a daraboknak az érdekességük az, hogy olyan harmóniakat és harmóniai fordulatokat használt bennük, amelyekről nem tudta, hogy azok micsodák. Amikor pedig a Zeneművészeti Főiskolán összhangzattant tanult, akkor csodálkozott el, hogy ezt akkoriban honnan tudhatta. 15 éves korára az összes vonós és fúvós hangszeren játszik úgy, hogy nem járt zeneiskolába, nem tanult összhangzattant és szolfézst.

Ebben az időben, mint sok szülő nélkül maradt ifjú, az ő életének is a vándorbot lett a társa. Dolgozott különböző vidéki színházaknál, mint klarinétos és szaxofonos, időnként mint zongorista és kiegészítő karmester.

A második világháború utolsó éveiben bevonult katonának azért, hogy ne vigyék el a frontra. Ennek ellenére mégis oda került egy katonazenekarba, ahol tovább muzsikált, mint klarinétos. Ez az időszak határozta meg, hogy a főhangszere a klarinét marad.

A háború után merült fel benne, hogy beiratkozik a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, és így az addig szerzett zenei ismereteit tovább csiszolva megcélozza a zenei felsőfokot.

Mivel csak hangszeres játékból volt felvételi, így 1946-ban 22 évesen felvételt nyert.

2. A főiskolai évek

1946-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola négy év előképző osztályból, 3 év akadémiai osztályból és 2 év művészképzőből épült fel.

Meisl Ferencet rögtön az első akadémiai osztályra vették fel, s miután ezt elvégezte, beírták az indexébe, hogy a harmadik akadémiai osztályba léphet, két év anyagát végezte el. Ennek ellenére mégsem mehetett a harmadik osztályba, ugyanis voltak úgynevezett kötelező tárgyak, amelyeket el kellett végeznie. Nagyon szerencsés volt, mert a főiskolán kiváló tanárok vették körül.

Klarinét tanára Vácz Károly, az Állami Operaház szólóklarinetosa, akitől igen sokat tanult. Többek között precíz játékot, munkamorált és emellett "örököse is lett". Ugyanis egy alkalommal Vácz elmesélte neki, hogy ő egyenes ági örököse a mozarti előadói tradíciónak, miközben visszavezette a tanári sort megszakítás nélkül egészen Anton Stadlerig, akiről tudjuk, hogy Mozart barátja volt és számára írta klarinétműveit.

A klarinéttanári névsor a következő: Anton Stadler (1753-1812), Heinrich Bäermann (1784-1847), Carl Bäermann (1811-1885), Robert Stark (1847-1922), Förster Ferenc (1864-1933), Vácz Károly (1893-1976) és Meizl Ferenc (1924-). Gondolhatja az ember, hogy 200 év távlatából mi maradhat meg az akkori előadói stílusból, hiszen változik a világ, változik az ízlés és változnak az emberek is. Azonban 2-3 évtized múltán kezébe került egy tanulmány, amelyet egy bécsi zongoraművész írt le. A címe ez volt: Mozarti előadói stílus. Beleolvasott és nagy megdöbbenésére visszaköszöntek azok, amit neki a tanára adott. A fontosabb dolgok átöröklődtek.

Magyar népzeneét Kodály Zoltántól tanult. Az ő óráira úgy jártak be, mintha templomba mentek volna.

Egyetemes zenetörténetet Szabolcsi Bencénél hallgatott. Az ő személyében egy igen szerény és nagy tudású embert ismerhetett meg. Ő volt az a tanár, aki úgy tanított és úgy követelt, mintha csak a tanítványok tudnák mindazt, amit kérdez.

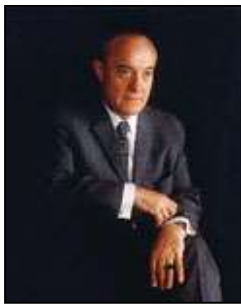
Kamarazene tanára Weiner Leó, aki már abban az időben nemzetközi hírnévű kamarazene tanár. Ahogyan ő egy zenei egységet megfogalmazott, bemutatta a zongorán, az egy életre szóló etalon volt. Meizl Ferenc számára nagy megtiszteltetés volt, hogy Weiner Leó többször meghívta a lakására új klarinétműveinek a kipróbálására.

A szolfézst Járdányi Pál tanította. Nagyon sokat tanult tőle és nem csak zenét. Járdányi a főiskolán olyan csoportba osztotta, ahol karmesterek és zeneszerzők voltak, és gyakran, ha sok volt a házi feladat, egy részének kijavítását a tanuló Meizl Ferencre bízta

Az énekkari próbákat Ádám Jenő vezette.

Az iskola zenekari munkáját Ferencsik János irányította. Köztudott, hogy Ferencsik nem volt egy született pedagógus alkat, de egy mondatát nagyon megjegyezte, mely szerint: számára teljesen mindegy, hogy a János vitézt vagy az Istenek alkonyát vezényli, nála nincs "dobott" előadás, számára minden szereplés egyformán fontos.

Persze tanulni nem csak a főiskolán lehet. Ha valaki nyitott szemmel és nyitott füllel jár, mindenből tanul egy kicsit.

Meizl Ferenc is sok embertől tanult. Tanároktól, kollégáktól, tanítványoktól.

Például egyszer Banda Edével, a Tátrai Vonósnégyes csellistájával kamarát játszottak. Banda Ede úgy ment már az első kamarapróbára, mintha karmester lett volna. Az utolsó hangig ismerte a művet, még azt is, amit a másik játszott.

Fischer Anni az ösztönös és a tudatos muzsikálás ideális ötvözetével rendelkezett. Egy-egy motívum, dallam hiteles zenei megfogalmazását keresve, a sok változatot kipróbálva olyan tökéletesnek ható megoldást talált, amivel az adott zene legmélyebb rétegéig hatolt. Egy-egy ilyen megoldás Meizl Ferencben olyan érzést váltott ki, mint amikor egy sport- csúcsteljesítmény után az olimpiai dobogó legfelső fokára lép egy magyar versenyző. Ilyenkor elszorult a torka.

Jeney Zoltán a játszott zenei anyag tiszta, értelmes megfogalmazásával és a polifon játék legbonyolultabb helyzeteiben is a legideálisabb, legkifejezőbb, legjobbnak tűnő megoldásaival kápráztatta el.

3. A MÁV és a Magyar Állami Operaház zenekarában

Főiskolás évei előtt először egy rokonnál lakott, majd albérletet vett ki, amelyre a pénzt különböző lokálokban zongorázással kereste meg.

1947-ben történt, hogy a Magyar Államvasutak Szimfonikus zenekara felvételt hirdetett. Az állás nagyon jól jött volna neki, ugyanis el kellett tartania magát. Elmegy a próbajátékra, miután fel is veszik.

A zenekarban nagyon jól érezte magát. A vezető karmester, Szőke Tibor nagyon ambíciózus ember volt, így lehetősége nyílt megismerni a zenekari irodalom jelentősebb műveit.

Bácsbokodra ebben az időben is visszajárt a családjához, rokonokhoz és szerelméhez Tokodi Máriához, akivel 1948-ban összeházasodtak. A házasságból 1949-ben megszületett lányuk, Meizl Valéria, aki klarinéttanár, majd koncertrendező lett.

A MÁV zenekarának elnöke akkoriban Fodor János, aki az operában is játszott, mint baritonista. Ő mondta először Meizl Ferencnek, hogy az operában lenne a helye.

Így amikor az Operaház felvételt hirdetett, ő is elment a próbajátékra, ahol egy Bartók művet tettek ki elé.

A darabot első látásra, hanghiba nélkül, abszolút jó tempóban játszotta el.

Novotny Gergely az ÁHZ nyugalmazott klarinétművésze erről a felvételiről mesélte: „*Meizl tanár úrnak az operai felvételije egy koncert, egy örömmünnp volt. Lenyűgözte az egész bizottságot. Tapsoltak.*” (Novotny Gergely, 1994)

Így lett tagja Meizl Ferenc 1949-ben az Operaháznak, mint első klarinétos.

Fényes korszaka volt ez az operának. Tóth Aladár akkoriban az igazgatója. Nagy tudású, jó szándékú és segítőkész ember volt. Ennek egyik ékes bizonyítéka, hogy amikor megalakították az operai fúvósötösüket, a bemutató előadásra feleségét, Fischer Annit adta közreműködőnek.

Az Operaház énekes gárdája is nagyon jó volt; Gyurkovics Mária, Osváth Júlia, Orosz Júlia, Simándi József, Svéd Sándor, Székely Mihály és még sorolhatnánk. A vezetőkarmenteri tisztséget Ferencsik János töltötte be.

Ebben az időben sok énekes világsztár is vendégszerepelt itt.

A vendégkarmenterek közül kiemelném Erich Klübert, Molinari Pradellit és Kobayashi Ken-Ichiro (aki nagyon jó barátja lett Meizl Ferencnek).

Meizl Ferenc 30 évig zenélt az operában és innen ment nyugdíjba 1979-ben.

„*Csodálatos időszak volt ez az életemnek, sok tanulsággal. Kár, hogy véget ért.*” (Meizl Ferenc, 2002)

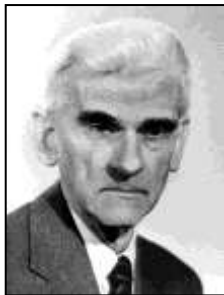
4. Meisl Ferenc és a fúvósötös

4.1. A magyar fúvósötösök története

A második világháború előtt már volt kísérlet a fúvósötös - mint hangversenytermi kamaraegyüttes - hazai bevezetésére, de ezek a próbálkozások csak alkalmi szereplésekre korlátozódtak. Az első állandóan működő együttes a Budapesti Fúvósötös volt.

1947-ben alakult és 1989-ig működött inspirálva a magyar zeneszerzőket új fúvósötös művek írására.

Az együttes munkásságának felsorolása helyett a Budapesti Fúvósötös 25 éves jubileumi hangversenyén Dr. Újfalussy József akadémikusnak, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola akkori rektorának a Fúvósötös munkáját méltató szavait idézem:

"Az, hogy a fúvóskultúra Magyarországon művészi és társadalmi rangban felzárkózott a vonóskultúra hagyományai mellé, az a Budapesti Fúvósötösnek, az együttes fáradtságos munkájának a műve. A zenekari hangversenyeken találkozunk fúvóskultúránk kiemelkedő produkcióival, vagy azokkal a kiemelkedő fúvós együttesekkel, akik nemzetközi elismerést vívtak ki maguknak, gondoljanak arra, hogy mindez a Budapesti Fúvósötös műfajt temető munkájának az eredménye." (Dr. Újfalussy József, 1972)

A Budapesti Fúvósötös munkásságát követően számos fúvósötös alakult az országban. Budapesten öt fúvósötös működött egyidejűleg:

- Magyar fúvósötös
- Filmharmónia Fúvósötös

- Magyar Rádió Fúvósötös
- Jeunesse Fúvósötös
- Budapesti Fúvósötös

Ezen kívül majdnem minden nagyobb városban is létrejött fúvósötös.

Az Új Budapesti Fúvósötös 1989-ben alakult fiatal, tehetséges muzsikusokból, azzal a céllal, hogy folytassák immár magasabb színvonalon a Budapesti Fúvósötös által megkezdett áldozatos munkát, átmentve mindazokat az értékeket, amelyek a további működésükhöz felhasználhatók.

4.2. A Budapesti Fúvósötös

Az együttes pályakezdése talán minden kamaraegyüttes indulásánál problematikusabb volt, hiszen olyan területen kezdtek el dolgozni, amelyen szinte elődök nélkül indultak.

Ma, amikor a nemzetközi fúvósversenyeken nagy sikerrel szerepelnek a fiatal magyar muzsikusok, amikor zenekarjainkban nagyszerű fúvósszólisták foglalják

el a szólamvezetői pultot, kevesen gondolnak arra, hogy 55 évvel ezelőtt milyen mostoha sorsra volt kárhozthatva nálunk a fúvós-kamarazene.

A Fővárosi Zenekar öt fiatal muzsikusa ezen a helyzeten akart változtatni, amikor 1947-ben kvintettet alakítottak, sokoldalú szép célkitűzésekkel.

Az együttes alapítói Jeney Zoltán, Szeszler Tibor, Balassa György, Ónozó János és Hara László voltak. A kúrtszólamot 1962-ben Medveckey András, a klarinét szólamát 1954-ben Meizl Ferenc vette át.

Az együttes megalakulásáról Jeney Zoltán így nyilatkozott:

"Kollégáimmal már a fúvósötös megalakulása előtt is kamarazenélgettünk. Amikor együttesünket létrehoztuk, valóban nehéz helyzetben voltunk. Zenekarjaink igen gyengén álltak fúvósok tekintetében, a szólamvezetőket importálni kellett Hollandiából, Ausztriából, Olaszországból, Csehországból. Minket is idegen tanárok tanítottak. Az a szó, hogy fúvószene, a nagyközönség számára a rezesbandával jelentett egyet. Érthető, hogy az igényesebb fúvósmuzsikának sem kialakult hagyománya, sem közönsége, de még irodalma is alig volt. Jóformán a semmiből kellett megteremteni műsoraink anyagát és előadói stílusunkat, amelyek kettős célkitűzés jegyében - művészi és pedagógiai elveink ötvözéséből - jöttek létre. Legelőször felkértük zeneszerző barátainkat, írjanak műveket együttesünk számára. A világirodalom értékes alkotásait is lázasan kutattuk. A fúvósötösök műsorain levő néhány mű ekkortájt a könnyebb hangvételű szórakoztató muzsikaműfajából - divertimentó, szerenád, asztali zene - kerül ki. Mi meg akartuk mutatni, hogy az együttes alkalmas komoly zenei mondanivaló tolmácsolására. A magyar zeneszerzők azóta ösztönzésünkre, igen sok értékes alkotással gazdagították a fúvósötös irodalmát. A külföldi kortárs zeneszerzők műveit is sokat játszottuk." (Korda Ágnes, 1972)

Meizl Ferenc számára ez a 35 év a zenei gyakorlat csúcsát jelentette, mert a kamarazene a legizgalmasabb, legösszetettebb, legigényesebb területe a zenei gyakorlatnak. Mindez pedig fokozottan érvényes a fűvösötösre, hiszen ott 5 különböző karakterű, különböző hangszínű hangszerrel kell egységes, homogén hangzást előállítani.

Az együttessel bejárták a fél világot, Párizstól Tokióig. Volt olyan időszak, amikor csak itthon évenként 100-150 hangversenyük is volt.

Párizs

Alaszka

Brüsszel

Bécs

A fűvösötös egyik fontos hazai missziója az ifjúsági ismeretterjesztő műsorok készítése volt, amelyet Jeney Zoltán indított el. Az ő nyugdíjba vonulása után ezt a munkát Meizl Ferenc vette át, így ő készítette a műsorok szövegét, a zenei anyagát és ő ismertette az előadásokon a műsort is.

Az ismeretterjesztő műsorok készítését az a gondolat keltette életre, hogy olyan műsorokat kell készíteni az ifjúság részére, ami új ismereteket és értékeket hordoz, könnyen befogadható, látványos és szinte észrevétlenül szeretteti meg az értékes zenét.

Úgy vélték - az életkori sajátosságokat figyelembe véve -, hogy 10-14 éves korig nem elsősorban Beethoven szonátát kell megszólaltatni ezeken a hangversenyeken, hanem a legjobb szerzők rövidebb műveit a társművészetekhez kapcsolva, vizuális élményt is nyújtva. Így az ifjúság szinte észrevétlenül átítatódik a nemes zenével.

Ismeretterjesztő műsorai keretében hat nagy kultúrát mutattak be. A kultúrák születését bölcsődallal, a virágzását násztánccal, a halálát pedig siratóval illusztrálták.

Így készültek tehát az ismeretterjesztő műsorok énekessel és táncosokkal.

Ezekről az előadásokról Szeszler Tibor, a Budapesti Fúvósötös oboása így nyilatkozott:

"Felismertük e koncertek óriási lehetőségét. A fúvósötös színes hangzása alkalmas olyan emberekkel is megszerettetni a zenét, akik nem gyakorlott zenehallgatók. Erre a hatásosságra alapozva, műsorainkban a zenehallgatás örömét összekötöttük a zenei ismeretterjesztéssel is. Később a társművészeteket hívtuk segítségül, s kialakítottuk a zenés irodalom - vagy történelemórák műsortípusait." (Korda Ágnes, 1972)

Meizl Ferenc több a fúvósötös munkájához több átíratot is készített. A műfaj irodalmában vannak úgynevezett "fehér foltok". Például a bécsi klasszikus nagymesterek, Haydn, Mozart, Beethoven nem írtak fúvósötös művet, de úgy vélte, hogy ezek a szerzők nem hiányozhatnak egy fúvósötös műsorából. A romantikus korszakból sincs egyetlen fúvósötös művünk, de egy koncertező együttes műsorából ez a korszak sem hiányozhat.

Az átíratok készítése nagyon izgalmas feladat volt és sok meglepetést tartogatott számára. Például az ismeretterjesztő műsorok készítésekor az egyik műsor már majdnem kész volt, de hiányzott még egy arab sirató zene. Sokáig kereste, de sehol sem talált. Egyszer felhívta az egyik muzikológus és közölte vele, hogy talált egy arab siratót. Azonnal öltözött és felkereste. Amikor megérkezett hozzá, mutatott egy vastag arab zenei gyűjteményt. Kiderült, hogy csak egy arab sirató van ebben a gyűjteményben, és amikor ránézett a kottára döbbenten vette észre, hogy ezt az egy arab siratót Bartók Béla gyűjtötte (1913-ban Algírban egy Biskra nevű város melletti oázisban).

Izgalmas története van Mozart C-dúr fúvósötösének is. A rádióban hallotta egy zongoraművésztől Mozart bécsi szonatináit. Megtetszett neki a mű és úgy érezte, hogy ez a zenei anyag kiváló lenne fúvósokra. Amikor beszerezte a szonatinák kottáját, meglepődve látta, hogy a hat szonatina három szólamban van komponálva (márpedig ez nem jellemző a zongorás művekre). Elkezdett kutakodni és rájött, hogy e szonatinák eredeti megfogalmazása egy három basszetkürtös változat volt. Így a fúvósötös változattal a művet újból a fúvósok vehették birtokba.

A Budapesti Fúvósötös munkájának leírását Raics Istvánnak, a Film, Színház, Muzsika című lapban megjelent gondolatával zárnám le.

"Ha az ember figyelemmel kíséri művészi munkájuk abszolút csiszoltságát és biztosságát, a feltétlen elismerés szavaival kezdheti csak meg a beszámolót".

(Raics István, 1963)

5. Pedagógiai munkássága

Pedagógiai munkásságát 1954-ben kezdte el a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd 1967-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképzőjén tanít, mint tanszékvezető tanár.

Zenecentrikus hangszertanár lett, aki a zenét ugyanolyan fontosnak tartja, mint a hangszert. Úgy tartotta, hogy mindig a zenén keresztül kell közeledni a hangszerhez, nem pedig a hangszeren keresztül a zenéhez.

Nagyon szeretett tanítani és nem csak azért, mert átadhatta több évtizedes tapasztalatait a jövő generációinak, hanem azért is, mert tanítás közben ő maga is tanult, amit mint gyakorló muzsikus is hasznosítani tudott.

Tanítás Japánban

Tanítás Norvégiában

Az, hogy több állása volt, soha sem ment a tanítás rovására.

Sőt, ha egy hangszeres művész zenekarban is dolgozik, akkor benne van a hazai és a nemzetközi zenei-előadói vérkeringésben, hiszen sok külföldi karmesterrel és hangszeres szólistával is dolgozhat együtt, így napra kész lehet a legigényesebb elvárásokkal szemben is.

Ugyanis hiba hallgat valaki híres előadókat, ez semmiképpen sem pótolja a próbák alatti belterjes munka közben szerzett ismereteket, tapasztalatokat.

Ezeknek a gazdag tapasztalatoknak és ismereteknek a birtokában végzett tanári munka lehet biztosítéka annak, hogy a hazai és nemzetközi elvárásoknak a legmagasabb szinten feleljenek meg az ifjú hangszeres muzsikuskok.

Tösér Dániel fuvolaművész úr – aki együtt játszott Meizl Ferencsel az Operaházban – a pedagógiai munkásságáról nyilatkozta: *„Úgy látom, hogy Meizl Ferenc nevéhez két jelentős koncepció köthető. Az egyik a fúvósoktatás nevelésének egy olyan koncepciója, amely azt tűzte ki, hogy nem elég ha egy fúvós csak a hangszerét tudja jól, hanem ennél műveltebbnek kell lennie a hallásának, a nemei ismereteinek.*

A másik, hogy a kamarazene és fúvósötös játékból meglátta azt a komplexitást, amit addig nehezen bontottak ki, mindig csak általánosságban beszéltek róla.

Fantasztikus koncepcióját dolgozta ki a kamarazenélésnek és a kamarazene tanításának.” (Tösér Dániel, 2002)

Több pedagógiai művet is írt.

A hatvanas években különböző zenei irányzatok jutottak be az országba. Ezekből az egyiket kipróbálva írt egy klarinétdarabot. A címe: Három bagatell szólóklarinétra.

Írt egy gyűjteményt is Könnyű előadási darabok kezdő klarinétosok részére címmel.

Ezt azért készítette, hogy a tanulás első éveiben is játszhassanak a hallgatók könnyű és értékes előadási darabokat, és ezáltal jobban megszeressék, és jobban kötődjenek a zenéhez, a klarinéthoz.

A hangszeres módszertan könyv megírása is már nagyon időszerű volt, azonban a fúvósok nem rendelkeznek idevágó irodalommal, így a könyv, mint kezdő lépés e tárgyban bővítésre szorul.

Pedagógiai művei mellett két szóló és számos kamarazenei lemeze jelent meg a Fúvósötössel, és különböző összeállítású együttessel.

Odaadó és érékes munkáját több kitüntetéssel díjazták.

Kitüntetései:

- Az oktatásügy kiváló dolgozója
- Bartók Béla – Pásztori Ditta-díj
- Liszt Ferenc-díj
- a Magyar Köztársaság Érdemes művésze díj
- A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje

(A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjének átvétele)

6. Díszpolgárság

Meizl Ferenc fiatalkorától visszajárt szülőfalujába. Gyakran ment végig az utcákon és emlékezett vissza a régi személyekre és történetekre.

Az idő múlásával azonban felesége szülei és a rokonok is meghaltak, így egyre kevesebb időt tudott a községben tölteni.

Ezen változtatott az a határozat, amit 1999-ben hozott meg Bácsbokod vezetősége.

„36/1999. (VI.10.) Kt. határozat

Bácsbokod Nagyközség Képviselő-testülete a 8/1999. (VI.10.) Kt. rendelet alapján 1999. augusztus 20-án „Bácsbokod Nagyközség Díszpolgára” kitüntető címet adományoz Meizl Ferencnek a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola nyugalmazott tanszékvezető tanárának.”

Díszpolgári oklevél átadása (1999. augusztus 20.)

Meizl Ferencet nagyon meghatotta ez a döntés. Úgy határozott, hogy ő is köszönetet mond szülőfalujának, ezért a díszpolgársággal járó összegből egy alapítványt hozott létre.

Ez a Bácsbokod Közművelődéséért Alapítvány, amely a község lakosságának művelődését szolgálja, színvonalas előadások szervezésével.

Minden évben két műsort rendeznek meg.

Az első rendezvényen G. B. Pergolesi Úrhatnám Szolgáló című zenés vígjátékot tekinthettük meg, kitűnő előadók (pl: Az Új Budapesti Fúvósötös) közreműködésével, majd Pogány János tartott igen érdekes előadást Bácsbokod történetéről.

A harmadik előadáson az Új Classy Four szaxofon kvartett műsorát hallgathattuk meg. Le kell írnom, hogy ez a kvartett csak hölgy tagokból áll. Név szerint: Jasna Jovičević, Varga Borbála, Majhényi Csilla és Braka Borbála. Ámulattal hallgattuk őket.

A negyedik alapítványi műsoron iskolaigazgatónk, Dr. Fekete László és polgármesterünk, Mészáros István előadásában ismerhettük meg a bácsbokodi sport történetét. Itt a bácsbokodi aerobic csapat is fellépett.

Az ötödik előadás címe ez volt: „Európai társastáncok 1000 éves története”. Kitűnő táncosok és az Új Budapesti Fúvósötös részvételével rendkívül színvonalas műsorban volt részünk. A Vujicsics együttes előadásában hallgathattunk horváth-bunyevác, szerb, makedón dallamokat és balladákat. Erről a műsorról is remek hangulatban térhettünk haza.

Meizl Ferenc fáradhatatlan munkájának köszönhetően az Alapítvány fennállása óta eltelt 4 év során, számos színvonalas előadás részesei lehettünk

Befejezés

Nem csalódtam, jó témát választottam.

Mielőtt azonban befejezném esszémet, rögzítek még egy visszaemlékezést, amelyet Novotny Gergely az ÁHZ nyugalmazott klarinétművésze mondott Meizl Ferenc 70. születésnapjára:

„Kirobbanó tehetség volt, nem lehetett őt átlagos mércével mérni!

Órán volt, amikor először találkoztunk és a Rigoletto fantáziát játszotta. Káprázatos guruló technika, plasztikus hang, szédületes staccato... soha nem felejttem el. Mind e mellé még hozzájárult egy fantasztikus kottaolvasási,

transzponálási készség és zongorázni tudás is. Ő ekkor a MÁV zenekarban játszott és én rettenetesen felnéztem rá.

Elöttem van a kép: ketten sétáltunk a Zeneakadémia folyosóján, az egyik teremből fuvolaszó hallatszott. Mint kiderült, Lajos Attila gyakorolt valami örült nehéz állást. Panaszkodott is, hogy már régóta gyakorolja, de még mindig nem az igazi. Feri arca felderült: - „Jaj, én ezt nagyon szeretem!” – mondta és már a kezében is volt a klarinét. Első ránézésre hibátlanul lejátszotta a stimmet, amit Lajos Attila (aki egyébként maga is virtuóz fuvolistának számított) órák óta gyakorolt.

Nagyon sajnálhatjuk, hogy nem dirigálhatott, mert nagyszerű keze van. Talán Ferencsik János „emberi” dolgai akadályozták meg abban, hogy karmesterként is maradandót alkosson. Egyszerűen minden megvolt ahhoz, hogy nagy karmester legyen.

Egyszer Feri megbetegedett és a Budapesti Fúvósötös tagjai engem kértek fel, hogy helyettesítsem őt. Ott mesélték nekem a következőt: Meizl Feri az előadás előtt otthon hagyta a kottát. Nem esett kétségbe. Hogy társai ne idegeskedjenek, kirakott egy egészen más kottát, és félelmetes memóriájának köszönhetően fejből játszotta végig az egész darabot.

Sokáig próbáltam Meizl tanár úr titkát megfejteni, aminek a nyitja talán a zenélésére jellemző végtelen pontosságban, „faxni” nélküli egyszerűségében és a hihetetlen alkalmazkodóképességében rejlik. Ő volt, aki mindig nagyon vigyázott arra, hogy minden hangja tökéletes legyen.

Számomra a mai napig ő jelenti a muzsikust és az embert, aki méltán állhat példaképül a mostani és a leendő klarinétos nemzedék előtt.” (Novotny Gergely, 1994)

Esszémet egy Kodály Zoltán idézettel zárom, amellyel Bácsbokod egész lakosságának nevében mondok köszönetet Meizl Ferencnek azért az áldozatos munkájáért, amelynek célja a település kulturális életének felvirágoztatása.

„A szabadság és szépség felé visz az út, amelyen elindult. És itt nem fontos, hogy az új világból mekkora darab az övé. Határa nem nagy, a néhány legnagyobb birodalmához nem is fogható. De költő a maga világában és ennél több senki sem lehet.” (Kodály Zoltán)

Nagyszerű és igen szerény embert ismerhettem meg.

A szégyenérzetem elmúlt, de az iránta érzett tisztelet csak nőtt bennem.

Bácsbokod, 2002. április 15.

Kovács László